

Urmas Mahlapuu,
TERA AS
Juhatuse esimees

Elektrienergia olemasolu kindlustamine ja säästmine 2.

3. Suure võimsusega, kuid üldjuhul väikese kasutusajaga tarvitid

Siia rühma kuuluvad keedukann, pesumasin, nõudepesumasin, tolmuimeja, mikrolaineahi, mikser, kohvimasin, röster, elektrigrill jms. Selle rühma puhul on peamiseks säästumeetmeks nende kasutamise optimeerimine. Kui ei ole tegemist just väga vana ja madala energiaklassiga seadmega, siis üldjuhul seadmete väljavahetamine elektrienergia säästu ei anna.

Säästumeetmed

Nõudepesumasin

Nõudepesumasinaga pestes saavad nõud palju puhtaks ning võrreldes käsipesuga jooksva vee all, hoiab masin kokku kuni 70% vett ja kuni 25% nõudepesuvahendeid. Suuremat säästu annab muidugi nõudega täiesti täidetud masin. Kasutada tuleb ökonoomset pesuprogrammi – loputus külma veega ja nõude kuivada laskmine õhu käes.

Pesumasin

Pesu pesemisel kulub 80–85% energiast vee soojendamisele. Energia tarbimist saab vähendada, kasutades madalama temperatuuriga vett. Püüda leida optimaalne pesemisrežiim ja optimaalne täitumine.

Veekeetja

Soojendada või keeta tuleb alati vaid nii palju vett, kui parajasti vajatakse. Eelistada siledapõhjalisi veekeetjaid, sest spiraaliga veekeetjatesse ei tohi panna vähem vett kui on skaalal märgitud, seda on aga sageli rohkem kui vaja. Katlakivi tuleb eemaldada regulaarselt. Keetjas kasutatakse soo-

jendamiseks toasooja vett, mida soojem vesi algselt on, seda vähem kulub energiat selle keetmiseks.

Tolmuimeja

Seadme ostmisel tasub võrrelda mootori tarbitava võimsuse ja efektiivsuse suhet.

4. Väikese võimsusega, kuid üldjuhul suure kasutusajaga tarvitid

Sellesse rühma kuuluvad külmik, sügavkülmik, arvuti, televiisor, printer, DVD-mängija, ruuter, võimendi, digiboks, mitmesugused laadijad jms. Siia kuuluvad on ka nn tarvitid, millel on teatav ooteloleku tarbimine.

Säästumeetmed

Kui loetletud seadmeid pikemalt ei kasutata, tuleb need välja lülitada või pistik pistikupesast eemaldada. Osa akulaadijatest jätkab seinakontakti jäädes voolu tarbimist, seetõttu on mõistlik need pärast laadimist vooluvõrgust lahti ühendada. Ka sülearvuti akulaadija eemaldatakse seinakontaktist peale sülearvutiga töö lõpetamist.

Arvuti

Kui arvuti juurest lahutatakse lühemaks ajaks, siis panakse see ooterežiimile. Kui pikemaks, siis lülitatakse välja. Arvutid, eriti lauaarvutid, kulutavad päris palju elektrienergiat. Kui lauaarvuti töötab 24 tundi ööpäevas ning kuu aega järjest, siis elektriarvel kajastub see 12–20 eurona.

Televiisor

Enamikesse eluruumidesse paigaldatud meelelahutuskeskustesse kuulub televiisor, digiboks, muusikakeskus koos kõlaritega ning DVD-mängiga. Paraku seisavad need suurema osa päevast ooterežiimil. Ooterežiimidel eelistab elektroonikaseadmeid hoida ligi 45% eestimaalastest. Samas võib ooterežiimi energiatarve küündida isegi kuni 10%-ni elektri kogukulust. See tähendab, et kui majapidamise igakuine elektriarve on umbes 60 eurot, kulutatakse aastas ooterežiimile ligi 72 eurot!

Külmik

Kuna külmik on tavalises kodumajapidamises ühe suurema säästupotentsiaaliga tarbija, võiks uue muretsemisel see olla kõrge energiaklassiga. Külmiku lähedal ei tohiks olla soojust eraldavaid seadmeid, näiteks kütteradiaatorit või elektripliiti. Külmiku ust avatakse nii harva kui võimalik ning hoitakse seda avatuna võimalikult lühikest aega. Ruumiõhu sissetungimisega moodustub külmikus kondensatsioonivesi, mis jääb. Külmikut puhastatakse ja sulatatakse regulaarselt – mida rohkem külmik jääb, seda enam kulub elektrienergiat. Iga kord pärast sulatamist peab külmik hulk aega enne õige temperatuuri saavutamist töötama. Jää ja niiskuse tekkimise vähendamiseks kaetakse niiskusesisaldusega toiduained kinni. Sügavkülmutatud toiduaineid sulatatakse enne kasutamist külmikus. Külmiku tagumist radiaatorit puhastatakse regulaarselt tolmust. Paks tolmuhiht on hea soojuse isolator ning takistab seadme tõhusat tööd. Halvimal juhul võib radiaatorile kogunev tolmu isegi süttida. Automaatse sulatustsükliga külmikud kasutavad rohkem elektrienergiat. Elektrisäästlik külmik võib säästa hinnanguliselt 80 eurot aastas. Uut külmikut ostes vaadatakse seadme energiamärgistust – mida plussirohkem märk (nt A++, või A+++), seda vähem energiat külmik kulutab.

Kokkuvõte

Üldiselt tuleks tagada, et kõik kinnisvaras olevad seadmed oleksid võimalikult kõrge energiaklassiga, see käib eelkõige nende seadmete kohta, mida kasutatakse pidevalt. Paljudes hoonetes on säästuvõimalusi kindlasti valgustuse ja kütteseadmete kasutamisharjumustes. Võimalusel tarbida õist elektrienergiat, mis on umbes 20% odavam tööpäeviti aegadel 23.00–07.00 ning laupäeval ja pühapäeval.

Nn parasiittarbimine ehk tarbimine ootel olevate seadmetega moodustab keskmises majapidamises umbes 10% kogu tarbitavast elektrienergiast. Säästmise võimalusi on rohkelt, kui ollakse valmis seadme ooteloleku muudatusest loobuma. Soovitatakse hoonetes kaardistada, millised tarbijad on nn parasiittarbijad ja kui tihti neid tegelikult kasutatakse. Kui korrashoidjal vajalikud teadmised ja oskused selles osas puuduvad, siis oleks soovitatav pöörduda elektriala asjatundjate poole. Teadlikku tarbimist!